

Nemzetek, 1. rész

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: 1Mózes 10:1-12; 12:1-9; 1Sámuel 8:4-18; Máté 20:25-28; Jelenések 18:1-4

„És hatalom, dicsőség és uralom adatott neki, hogy minden nép, nemzet és nyelv őt tisztelje. Hatalma örökkévaló hatalom, amely nem szűnik meg, és királysága sem pusztul el” (Dán 7:14, ÚRK).

A *jelenések könyve* bemutatja, mi Isten megoldása a bűnbe süllyedt világ helyzetére. Az utolsó fejezetek szerint az ember újból hozzáfér az élet fájához, eltűnik az átok, és attól kezdve megint Isten színe előtt lehetünk. A *jelenések könyve* bizonyos szempontból *Mózes első könyvének* fordítottja, ami továbbra is kulcsfontosságú marad, ha meg akarjunk érteni, hogyan alakultak ki kezdetben a világ problémái.

Dánielnél és a *Jelenésekben* egyaránt a világi uralom az egyik fő tényező – az emberi kísérletek láncolata a bolygó feletti uralomért, ami jogosan Isten illeti. Majd miután a bűn és a lázadás borzalmas epizódja örökre lezárul, Isten fog végleg uralkodni, igazságban.

Ehhez a korhoz rendkívül hosszú folyamat vezet el, az emberiség évezredekken át kísérletezett az önrendelkezéssel, ami sosem működött jól. A legnemesebb ideálokhoz még a megfogalmazóik sem értek fel soha, gyakran szörnyen messze kerültek azoktól. Tehát az emberiség évezredek szomorú történelme nem más, mint kisiklott rendszerek által ránk szabadított tragédiák beszámolója. Ez pedig csak még rosszabb lesz, amíg Isten meg nem alapítja örök országát (Dán 7:27).

NIMRÓD ÉS NINIVE

Isten az emberiség ideális otthonául teremtette meg az Édent. Amint behatolt a bűn, nem volt más választása, ki kellett küldenie az embert a kertből, az élet fájától, legalábbis egyelőre. Az embereknek a kerten kívül keményen kell dolgozniuk a létfenntartásért. Az élet keményebb lett – fájdalmak között, arcunk verejtékével kell megélnünk (1Móz 3:16-19). Őszüleink bíztak abban, hogy az igaz Király biztosítja nekik az utat vissza a kertbe. Áldozatokat vittek az Éden kapujához, hűségesen várták a megváltást, amit Isten már kezdettől fogva felajánlott a bűnössé lett világnak. „Az Édenkert a földön maradt hosszú idővel azután is, hogy gyönyörű ösvényeiről Isten elűzte őket... Ádám és fiai ide jöttek istentiszteletre. Itt fogadták meg újjólag, hogy engedelmessé válnak a törvénynek, amelynek megszegése miatt kellett az Édent elhagyniuk. Amikor a bűn özöne elárasztotta a világot, és az embert gonoszsága miatt özönvíz pusztította el, az a kéz, amely az Édent ültette, elvitte azt a földről. A végső helyreállítások azonban, amikor Isten »új eget és új földet« (Jel 21:1) teremt, dicsőbb díszbe fogja az Édent öltöztetni, mint amilyen kezdetben volt” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*. Budapest, 1993, Advent Kiadó, 36. o.).

Mások inkább az újkeletű problémák emberi „megoldásain” dolgoztak. Láthatjuk városállamok születését, ahol igyekeztek egyszerűbbé tenni az életet, és talán megpróbálták visszaszerezni, ami az Édenben elveszett.

Olvassuk el 1Móz 10:1-12 szakaszát! A Biblia itt mutat be egy sor politikai szereplőt, akikkel a könyv különböző részeiben találkozunk, köztük Ninivét és Babilont. Mit szűrhetünk le ezekből a szövegekből abból, amit e városok későbbi szerepéről tudunk?

Nimródról olvasva némelyek arra következtetnek, hogy nagyszerű hős volt, a pogány mitológiai alakokhoz hasonló diadalmas vezér. Ám a Bibliában az áll rá vonatkozóan, hogy „*hatalmassá kezdett lenni a földön*” és „*Hatalmas vadász az Úr előtt*” (1Móz 10:8-9, ÚRK), csakhogy ez nem dicséret. Nimród a saját megítélése szerint volt nagy, és az Istennel való szembe fordulására utal az, hogy „*az Úr előtt*”. Ezek a versek arról tanúskodnak, hogy terjedt az Isten elleni lázadás, ami végső soron mindaddig fennmarad, amíg egy nap Isten örökre el nem törli.

Az Isten elleni lázadás bűne miért burkoltabb, mint hinnénk? Hogyan védekezhetünk ez ellen a nagyon is emberi jellemző ellen?

ÁBRAHÁM ELHÍVÁSA

1Mózes 10. fejezete ír a nemzetek születéséről. Többnyire a *gójim* szót úgy fordítják, hogy „nemzetek”, de utalhat még általában a pogányokra is. A 10. fejezetből megtudjuk, hogy az emberi faj országokra, nyelvekre, családokra és „népekre” osztható fel (1Móz 10:5; lásd még Jel 14:6). Szinte közvetlenül ennek a fogalomnak a bevezetése után Isten az egyik népből elhívja Ábrahámot, hogy más legyen, mint ők, mint amit ők képviselnek.

Olvassuk el 1Móz 12:1-9 szakaszát! Miért hívta el Isten Ábrámot (a későbbiekben Ábrahám) a szülőföldjéről?

Istennek az volt a szándéka, hogy olyan népet alapít Ábrahámmal, ami különbözik a többi emberi birodalomtól. Egyedül Isten lett volna a királyuk. Ennek a népnek kellett volna bemutatnia, mi történne, ha az emberiség visszatérne a Teremtőhöz. Azért alapította Izraelt, hogy áldás legyen „*a föld minden nemzetségei*” (1Móz 12:3) számára. Isten olyan világossággal és kiváltságokkal árasztotta el őket, amit talán az özönvíz előtti idő óta nem látott a világ.

Olvassuk el 5Móz 4:5-9 verseit! Mit hagyott meg az Úr Ábrahám utódainak, a népnek, amelyben teljesült az Ábrahámnak tett isteni ígéret?

Itt nem egyetlen emberről volt szó, aki egy közösségben tett bizonyosságot, hanem egy egész *népről*, amely egymással összedolgozva és Istennel együttműködve bemutathatta Isten jellemének dicsőségét. Figyeljük meg azt is, hogy ebben a beszédben nem csak a „*rendelkezésekre és végzésekre*” került a hangsúly, mint amelyek különlegessé tették őket! Amennyiben betartják azokat, akkor mondják róluk más népek, hogy „*Bizony bölcs és értelmes nép ez a nagy nemzet*” (5Móz 4:6)! Bármilyen csodálatos igazságokat kap is a nép, ha nem él azok szerint, nem engedelmeskedik azoknak, az áldás helyett átkot, az élet helyett halált hoznak.

Hogyan vonatkozik ugyanez az elv ma ránk, adventistákra, vagyis hogy az ismeret nem elég, alkalmazni is kell?

MEGKAPOD, AMIT KÉRTÉL

Az eredeti terv szerint Izraelt a többi néptől eltérően nem emberi uralkodónak kellett volna vezetnie. Idővel azonban a hitük meggyengült, és olyasmiről kezdtek vágyakozni, mint ami a „népeknél”, a pogányoknál volt.

Olvassuk el 1Sám 8:4-18 szakaszát! A vének vajon miért találták vonzóknak a királyságot? Hogyan eshetünk mi is hasonló kísértés csapdájába?

Fontos megjegyezni, hogy királyt kérve elutasították Isten uralmát a nép felett. A nemzet alapításától fogva közvetlenül a Teremtő vezetése alatt kellett állniuk, és a vele való kapcsolatukat kellett többek között a szentély és az abban folyó szolgálatok által is bemutatni. Amikor királyt kértek, ugyanolyan szenvedést szabadítottak magukra, mint amit a pogány országok tapasztaltak: katonákat soroztak be a király háborúi miatt, lefoglalták a tulajdonukat, adókat vetettek ki rájuk és egyebek. Rá kellett ébredniük, hogy az emberi hatalmasságok a saját hasznukat nézve uralkodnak, nem pedig a jó érdekében, ahogyan Isten teszi. Az új rendszer ráadásul állandósulni fog: Izrael megkapja, amit kért, viszont már nem lesz visszaút, amikor felismerik annak hátrányait. *„És panaszkodni fogtok annak idejében királyotok miatt, kit magatok választottatok, de az Úr nem fog meghallgatni akkor titeket”* (1Sám 8:18).

Isten ismeri népe gyengeségét, és már korán megjövendölte, hogy Izrael királyt fog kérni. Ezt meg is tették, így a szent történelem nagy része a választásuk következményeinek története lett.

Olvassuk el 5Móz 17:14-20 szakaszát! Figyeljük meg, nem Isten mondja, hogy „adok nekik királyt”, hanem a nép akart királyt magának. Isten biztosítékokat helyezett el, hogy védje őket az emberi uralom néhány rossz hatásától – bár a nép és királyai a történelem tanúsága szerint ezeket gyakran figyelembe sem vették.

Egyszerűen csak meg kell néznünk Izrael királyválasztás utáni történelmét, hogy lássuk, mennyivel rosszabb lett a helyzet. Egyes királyok jobbakk, mások rosszabbak voltak, de még a „jók” is követtek el rossz dolgokat (gondoljunk csak Dávidra és Betsabéra). Sok esetben a nép olyan király uralma alatt élt, aki *„Gonoszul cselekedett az ÚR szemében”* (1Kir 15:26, ÚRK; lásd még 1Kir 11:6; 16:30; 2Kir 3:2 stb.).

Egy dolog közös minden emberi kormányzatban, úgy régen, mint ahogy ma: bűnös emberek uralkodnak bűnös emberek felett. *Mégis, mi romolhat el?*

A POGÁNYOK URALKODÓI

Istennek az újszövetségi egyházzal való kapcsolatába is bepillantást nyernünk az által, ahogy Izrael népével bánt. Izrael népe valójában sok szempontból előrevetítette az egyház hibáit. A keresztények egyáltalán nem mondhatják, hogy különbek lettünk volna az ókori Izraelnél, most sem vagyunk jobbak, komolyan fenyegetnek bennünket is ugyanazok a kísértések.

Olvassuk el Mt 20:25-28 szakaszát! Mitől óvta Jézus a tanítványait, miközben alapot vetett a keresztény egyház munkájának?

Izrael királyt kért, ami a nemzet hanyatlásához vezetett. Egyre rosszabb királyok követték egymást, míg Isten megengedte, hogy a babiloniak fogásba vigyék népét, amivel helyes útra terelheti őket.

Hasonló történt a keresztény egyház történelmében is. Itt nem arról volt szó, hogy egy pogány nép struktúráját akarták volna felvenni, de amikor Nagy Konstantin lépett hatalomra és kereszténynek vallotta magát, a hívők fellélegeztek: végre vége az üldözésnek! Ez önmagában áldás volt, de akkor felvetődött az egyházban, hogy talán képesek lesznek a maguk javára fordítani a császári hatalmat.

A 4. században több, nagy horderejű vita alakult ki a keresztények között, és amikor az egyház képtelen volt önállóan megegyezésre jutni, engedték, hogy a császár közbelépjen. Róma püspökének, aki egykor első volt az egyenlő püspökök között, fokozatosan nőtt a hatalma. Az egyház hagyta, hogy az állam beleavatkozzon a vallási kérdésekbe, és amint az állam megvetette a lábát az ajtóban, a dolgok csak rosszabbá váltak.

Az ókori Izraelhez hasonlóan a keresztény történelem legsötétebb fejezetei is annak a közvetlen következményei lettek, hogy az egyház kompromisszumot kötött a világgal. Izrael bálványimádásba fordult, királyait a hatalomvágy rossz útra vitte, még gyermekáldozatokat is bemutatott a bálványoknak. Az egyház pedig fokozatosan átvette a pogány birodalom sok eszközét és módszerét, egészen addig a pontig, míg sok hűséges hívőnek mártírhálált kellett halni, mert az egyházi-állami intézmény számára veszélyesnek tekintették őket.

A mi kultúránkban, társadalmunkban hogyan veszélyeztethetik hasonló kísértések a hitünk tisztaságát?

POGÁNYOK VILÁGOSSÁGA

Izrael népe alapításával Istennek nem az volt az elsődleges szándéka, hogy a világ többi részét kizárja, hanem hogy megmentse. A legtöbbünk lelkiismeretét bizonyára felébreszti, amikor szembesülünk mások helyes, igaz fellépésével, így Izrael létének az is célja volt, hogy éles megvilágításba helyezze a környező népek bűnét és önzését. Az Istennel összhangban élő hívők az Úr igaz jellemére világítanak rá, ami természetes módon büntudatot ébreszt. Az az ideális, hogy Isten jellemét kell bemutatnia azoknak, „*akik megtartják Isten parancsolatait*” (Jel 14:12).

Amennyiben az izraeliták helyesen cselekedtek volna, azt tették volna, amit Isten mondott nekik, a népek békével fordultak volna hozzájuk, egyre jobban meg akarták volna ismerni őket és az Istenüket. Tragikus módon azonban inkább háborút vívtak ellenük, amint azt a babiloni fogság is mutatja.

Természetesen Isten jellemét a legteljesebben Jézus mutatta be – az egyetlen ember, aki tökéletesen példázta azt. Tökéletes élete az emberek szívét megtérésre vezette, meghívást jelentett (lásd Jn 3:16-21).

Izrael népével az volt Isten legfőbb célja, mint az egyház megalapításával: Krisztushoz akarta vonzani a bűnösöket. Az egyház által hirdetett harmas angyali üzenet sem csupán néhány kiválasztottnak szól, hanem „*minden nemzetségnek és ágazatnak, és nyelvnek és népnek*” (Jel 14:6). Jel 18:1 verse megjövendöli, hogy Krisztus visszatérése előtt az egész földet beragyogja Isten dicsősége.

Milyen szerepet szánt Isten a népének a világon? Mit tanítanak erről a következő szakaszok? Hogyan alkalmazhatjuk önmagunkra ezeket az elveket?

4Móz 14:17-21 _____

Ézs 42:6; 49:6; 60:3 _____

Jel 18:1-4 _____

Olvassuk el újból Jel 18:1-4 szakaszát, az *én népemnek*, vagyis Isten népének szóló felhívást, hogy fussanak ki Babilonból! Hogyan történik meg ez? Vagyis hogyan használhat fel Isten bennünket, egyházunkat, ami nincs Babilonban, hogy kihívja a még ott lévő népét?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA: Ézs 44:24–45:13

„Lassan-lassan, először csak lopva és csendben, majd pedig amikor megerősödött, és hatalmába kerítette az emberek lelkét, nyíltabban végezte megtévesztő és istenkáromló munkáját» a törvényszegés titkos bűne«. A pogányság szokásai szinte észrevétlenül utat találtak a keresztény egyházba. A megalkuvás és a behódolás szellemét egy ideig fékezte a vad üldözés, amelyet az egyház a pogányságtól elszenvedett. Amikor viszont az üldözés megszűnt, és a kereszténység bekerült a királyok udvarába és palotájába, felcserélte Krisztus és az apostolok alázatosságát és egyszerűségét a pogány papok és uralkodók pompájával és hivalkodásával, Isten kívánalmait pedig emberi elméletekkel és hagyományokkal. Nagy volt az öröm, amikor Konstantin a negyedik század elején névlegesen megtért, és a világ a látszatszenség öltönyében besétált az egyházba. Ekkor felgyorsult a bomlasztás. A látszólag vereséget szenvedő pogányság lett a győztes. Az ő szelleme irányította az egyházat. Tanításai, szertartásai és babonái összekeveredtek Krisztus névleges követőinek istentiszteletével” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem*. Budapest, 2020, Advent Kiadó, 43. o.). Vajon nem fenyeget mindannyiunkat az a veszély, minél tovább élünk itt, hogy „Krisztus és az apostolok alázatosságát és egyszerűségét” világi pompával, hatalommal, elismeréssel és kísértésekkel cseréljük fel? Ha azt hisszük, hogy nem, csak magunkat csapjuk be!

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

- 1) Különösen fájdalmas momentum a babiloni fogság. Ábrahámot Káldéából hívta ki az Úr, hogy szövetséges népet alapítson vele, világosságot a föld lakóinak. Az ő utódait vitték el láncre verve. A fogság alatt Isten megmutatta Izraelnek, hogy mi lett volna, ha hűségesek maradnak. Az Istennel szembehelyezkedő rendszer feje, Nabukodonozor Krisztushoz tért (Dániel 4. fejezet). A fogság végén Isten egy perzsa királyt támasztott – Krisztus előképeként –, hogy elengedje népét Babilonból, és így visszatérhettek az ígéret földjére. Círus nem volt izraelita, Isten mégis kiválasztotta, hogy példát adjon a világnak a megváltási tervről, amikor engedte Isten szövetséges népét visszatérni Jeruzsálembe. Hogy tekint Isten az emberiségre? Mit tanulhatunk ezzel kapcsolatban abból, hogy Izrael népe körén *kívüli* embereket használt fel céljai véghezvitelére?
- 2) Mi nem vagyunk Babilonban, de vajon mennyire van bennünk Babilon? Hogyan ismerhetjük fel ezt a problémát? És hogyan változtathatunk?

KÁRÁSZ IZABELLA:

URAM, KÖSZÖNÖM A TAVASZT!

Újra kinyílt az orgonánk,
újra itt van a kikelet.
Virágba szökkentek a fák,
zölddé változott a berek.
Tavasz varázsos illatán
fölfelé száll az én szívem,
megáll Isten trónusánál
és imádkozik csendesen:

Uram, köszönöm a tavaszt,
a természetnek tavaszát,
az éltető napsugarat,
a kinyíló kék ibolyát.
Patak folyását völgyeken,
a légnek tiszta illatát,
lepkék szállását ideleln,
és fönn a pacsirta dalát.

Uram, köszönöm a tavaszt,
az életemnek tavaszát,
köszönöm, hogy széppé tetted
életemnek ifjú korát.
Köszönöm, hogy adtál nekem
imádkozáshoz hő fohászt,
és megmutattad az utat,
amely elvezet Tehozzád.

Uram, szenteld meg a tavaszt,
az életemnek tavaszát!
Lelkemben csak NEKED nyíljon
minden cseppnyi érzés-virág!
Neked szenteljem életem,
Hozzád mehessek egykor át!
Uram, köszönöm a tavaszt!
Az életemnek tavaszát!